

Издаван Недјељом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годишњу 5 ф., на по год
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ на
годишњу 20 франка, на по
године 10 франка, на чет-
врт године 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата црнка се у
напоменутом мјесту
српско-аустријској држави
Црногорцима на Цетињу, и
може се и директно издати
у Београду у редакцију
Гласа Црногорца.

За издање црнка се од
редакције црнка се од
и на друге прилике.

ЦЕТИЊЕ, 3. Августа.

Кад озо вишема, навршило се
десетост и пет година како је ступио
на владу Црне Горе, Његово Височан-
ство данас срећно владајући Књаз.

Да није немилосрдна судбина ту-
ђиним догађајем овога прозећа наци-
јела обалак над свијетле дворе нашега
Владајућег Дома, да не стојимо сви
под првим печатом тога догађаја који
нам отеже душу кад год би хтјела да
се разгали — данас би се поље пе-
тињско разлијегало од поклица јунач-
кога, од прске пушка и топова, од
пјесме и појеве, а уз њега би одје-
кивала брда и долине цијеле отаџби-
не наше.

Светковина двадесетогодишњи-
це срећнога владала нашега Књаза-
Господара прослављена је, из тога уз-
рока, са свијем мирно и тако рећи
неујно.

Оно што се бије могло и што се
није смјело пропустити, то је учини-
ло: одавно је у први благодарње
Богу, који је милостив био, да нам
одржи Господара Земље у добром жи-
воту и здрављу, и да нам га обдари
вишњим даровима својим, помоћу ко-
јијех је срећом усрећно повјерену му
земљу и народ за минуних двадесет и
пет година.

Ако нам не би суђево, да овим
поводом дадемо народним и патриот-
ским чувствима својим одушку онако
као што бисмо чинили у другим при-
ликама и околностима, није нам оду-
зета могућност, шта више, тишина у
којој ову светковину славио још нам
је угоднија за то, да мислимо и пре-
мислимо о значају њеном.

А има се, ва истину, о чем ми-
слити и премисливати.

Двадесет и пет година чина четвр-
тину вијека, а четвртину вијека већ
значи нешто у историји једнога народа.

Кад се вријеме на почетак тога
одејека времена, душа нам се смуту
грозним догађајем којим је прекинута
гигантска, дивовска радња једнога нај-
већег Владалаца Црногорског. Књаз
Данило, славио претходник на Прије-
стазу Његовога Височанства данас
срећно владајући Књаза, пао је под
мучким ударцем крвничке руке, у нај-
вишем жеку свога снасоносног, Црну
Гору у јунаштву њенијех синова ус-
кривајући и за велико народно дје-
ло спремајући рад.

Тај рад ваљало је наставити,
иначе би Црна Гора патрала ударила.

Млађанз Књаз, прије двадесет и
пет година, дошавши на владу, сту-
пио је у стоне свога великог претход-
ника.

Под његовим орловским оком
одрастао, васпитан под очинским ру-
ководством његовим, наојен силним
дахом велике душе његове, могао је
млади Књаз уздијевати пуно поузда-
ње у срца својих вјерних Црногора-
ца, да ће достојно наставити тешко и
огромно дјело свога славног претход-
ника.

И наставио га је.

Одважним руком прихватио је
прекинути копач баш на оном мјесту,
гдје га је поклена рука пресејкла у
намјери, да с њим пресејече животну
жилу Црне Горе.

Дух великога Књаз Данила за-
лио је над млађаним Књазом Црно-
горским, и под благодаторном сјечком
тога духа сретно и успјешно наста-
вио се даљи рад на великом дјелу на-
родном, на припреми Црне Горе
за традиционални историјски задатак
њен.

Основну врлину ове земље, којој
она има благодарити опстанак свој
крз толике вјескове а под најтежим
приликама које се само замислити да-
ју — ту основну врлину Књаз је
Данило, као највиши представник њен,
обновно, проширио, васкрсао, уздигао
до највишега степена у свијема Цр-
ногорцима.

Тој истој врлини обрнуто је сво-
ју прву пажњу и млади Књаз.

Што је Књаз Данило створио,
то се није смјело учустити, то је ва-
љало одржати, и, ако је могуће, још
више развити и усавршити.

Дух јунаштва црногорског, дух
жаркога домолубља, дух личнога са-
мопрегоријевања за светињу народне
слободе и независности — тај дух
ваљало је и даље оживљавати и рас-
лаљивати на огњишту старијех заје-
та народних, гдје је горно вјечити
огањ вјере народне у будућност ми-
лого Српства.

Тражите ли свједоку, да је то
млади Књаз савјесно чинио?

Ело вам је на Вујем Дозу, на
Фудини, на Рогаме, на Маљат и —
на толико другијех крвнијех мјеста,
која свједоче, да је Књаз Никола,
осјећен духом Књаза Данила, достој-
но наставио велико дјело његово,
вјерно и савјесно испунио аманет ње-
гов, а Црногорци да су достојни ги-
гантских трудов и настојања својих
великих Владалаца.

Књаз Никола, савјесно испуња-
вајући аманет свога славног претход-
ника, могао је отпочети, велико дјело
народно, за које је почео спремати
Црну Гору Књаз Данило.

Уложивши у то дјело са срећни-
јем успјехом, Књаз Никола дао је нов
обрт историји Црне Горе.

На раскрсници црногорске исто-
рије, с које се на једној страни види
како се народ наш испрез свјазе ту-
ђинске навале повлачи на свг ужи
простор земљишта докле се у најте-
жим часовима стисну око вијенца
Донђенскога да одатле јуначки брани
своју слободу и независност, а на
другој страни отвара се нова јуначка
борба за ослобођење подјармљене бра-
ће и освојење старе баштине и дје-
довине, — са тој раскрсници стојаће
у историји Црне Горе алатијем сло-
вима забиљежено име Књаза Николе,
као почетника нове ере, новог доба
Црне Горе.

Стара историја Црне Горе, са
славном обрабом слободе и независно-
сти њене, закључена је славним почет-
ком нове историје, којој је Књаз Ни-
кола отворио нове вјетрове и у њих
алатијем словима записао нову улогу
Црне Горе: да низа своје стијене
разасија слободу на све стране.

Изведена на тај нови пут, Црна
Гора почиње да се шири у истом
оном правцу, у ком је прије неколико
вјескова подејечена крила своја подла-
јала око Довђена.

Прије четир вијека Књаз Иван
Црнојевић повлачи се под Довђен
не само из Жабљака него и с Ри-
јеке.

Послије четир вијека Књаз Ни-
кола предире са својим Црногорцима
не само у Жабљак, него и у цијелу
стародавну Зету, и повраћа српској
армији сјајној колијевку старе српске
државе, баштину и дједовину Њема-
нина.

Кроз вјескове боре се Црногорци
из крвних стјена својих за комад
свога мора.

Књаз Никола са својим Црно-
горцима осваја дно пригоријекога мо-
ра и простаре границу своје нове др-
жаве до ушћа стародавне Бојане —
старе бијеге државе српске.

Држава Црногорска, никад не-
сломљена туђом силом, законита је
нашљедница старе српске државе, ко-
ја је у њеној слободи и независности
сачувала своју непрекидност.

Та слобода и независност, ужи-
вана потпуно увијек, није била при-
знавана од свијех сила јевропских све
до скоро.

Књаз Никола прибавио је својој
Црној Гори а то признање.

Може ли се више што урадити
за двадесет и пет година?

Његово Височанство Књаз, нека
најстрожије суди о себи и својим
Црногорцима, моћи ће ипак с мирном
савјешћу и са великим задовољством
погледати на минуле двадесет и пет
година свога владала.

Што је до сада учињено у новој
историји Црне Горе са новом улогом
њеном, то је, истина, само почетак,
али је добар почетак. С добријем по-
четком свршава се обично у свакој
радњи позловина посла.

Да није ласно било учинити тај
почетак, да није ласно било свршити
за двадесет и пет година толико ко-
лико се свршило, то ће најбоље знати
с м Књаз Никола и сви они сатруд-
ници његови, који су се с њим тру-
дали око великога посла народнога.

О тежини тих трудов свједочи,
у осталом, и оно није, они бијели пра-
менови који се данас провлаче кроз
црне власи негда млађаног Књаза.
Многа непроспавана ноћ, са будном
бригом испод узглавља, са тешким
јадем на срцу, са превареним надом
у души, навијали су ту бјелину на
чајније тјеме Црне Горе.

Али ум високи и срце јуначко

све је те тешкоће савладао, и данас,
са мислима свога Пријестола погледа-
јући на двадесет и пет година свога
владала, Књаз Никола може с оправ-
даним поносом ускликнути:

Благодарим ти Боже! Хвала ти,
Народе! Отаџбини моја, ја сам срећан
с тобом и у теби!

А ми, синови те отаџбине, у ово-
ме свечаноме часу из дубине душе и
срца кличемо:

Боже поживи још много лета Оно-
га, који нас је, за ово двадесет и пет
година, увео у нову историју Црне
Горе, који нам је Црној Гори освојио
стару дједовину српске државе, који
нам и даље спрема Црну Гору за ве-
лика дјела, за сјајну будућност, у
духу и правцу великога Књаза Да-
нила.

Поживи нам Њега још много ле-
та, да да сретним успјесима у другој
четврти својега владала овијечан може
наков треће четврти ускликнути са
св. Симеуном Богопријемцем:

Сад отпусти, Господе, слугу сво-
јега, јер виђешме очи моје — спасе-
није народа!

Како се могло најпријед знати,
потоњи говор маркиза Солзбрија на
банкету лорда-мера лондонског није
могао оставити пријатан утисак на
расположењу јавнога мишљења у Ру-
сији.

Крај све своје мирољубивости
Солзбри није могао сакрити а да му
испод цијеле бесједе не проври то-
ријевачка жаока, коју господа конзер-
вативни имају ваља у свирности, кад
је ријеч о спољашњим односијима
Инглеске, нарочито о односијима ње-
ним према Русији.

Из речене бесједе види се јасно,
да је Солзбри мирољубив само по не-
води, т. ј. због тога што су му веза-
не руке данашњом већином парламен-
та, која је њему противна. Чим су
невољу савлада, т. ј. чим дође до
своје већине у парламенту — а то се
нада да ће бити на јесен — лорд
Солзбри имаће одријешене руке и та-
да ће окренути други крај у инглес-
кој политици.

Без обзира на исход предстојећих
у Новембру општих избора у Инглес-
кој, од којих зависи ко ће тако
владати, вриједно је знати, који је тај
други крај, којим ће лорд Солзбрија
обрнути политиком Инглеске, ако му
пође за руком, да као побједилац иза-
ђе са биралишта на јесен.

Из изјава, које су потовијех да-
на учинили у инглеском парламенту
Солзбри и Черчил, а нарочито из бес-
једе Солзбријева на глас у лорда-
мера, види се јасно да је то спољаш-
ња политика.

У спољашњој политици торџе-
вачка дружина најчешћи је противник
правца Гледстоновог. Она излази, да
је Гледстон за неколико година своје
владе учинио ужасне погрешке у
спољашњој политици Инглеске, и то
такве погрешке, које су обориле са
свијем углед Инглеске и њено поли-
тичко значење свеле на нулу.

Спољашња политика Гледстонова
била је дијаметрално противна полити-
ци торџеваца, политика која своје
традиције доводи од инглеских држав-

ничких великана као што су Памети и Бикнесфид.

По њиховом мишљењу, које у осталом није ни најмање неосновано, Гледстон је први у Инглеској ишао-гурисао са свијем нову хуманитарну спољашњу политику, са свијем противну дојаконским традицијама и самој нарави инглескога народа.

Гледстон је своју политику оснивао на идеалима правде, правичности и човјечности, а то до јаким није био обичај у Инглеској, нити се никад по тим начелима поводио политиком инглеска.

До јаким је политика инглеска оснивана била на пукој инглеској себичности, и том интересу подчињавали су се, ако је морало бити, и сами идеали правде и правичности, нити се је у руковођењу такве политике много обзирао на то шта је човјечно а шта није.

Тој себичној политици, која не зна ни за какве друге обзире, Инглеска има да захвали своју величину. Та себична политика освојила је Инглеској толике дијелове свијета и подчинила јој толике милионе народа. Да није било те политике, не би Инглеска могла спасти Индију и гојити се од крви њене, нити би јој приредио богатство заузећих туђих земаља служило, као што јој данас служи, на увећање њенога сопственог богатства. Штедијући тој политизи инглески државници нијесу пропустили ниједне згоде ни прилике а да што не заграбе и не присвоје Инглеској. Тако су они радили у најстарије доба, па све до најновијег, све до — Бикнесфидова Кипра.

На несрећу дође на владу Гледстон, државник идеалан, поштен, правичан, туђ нарави инглеској, као да није рођен и одгојен на памучној врећи међу потомцима Џон Була. Силом својег ванредног говорничког дара освојио је духове у Инглеској и за-пао их на странпучину, на којој се ингда политика инглеска није налазила. На тој странпучини побркао се је Гледстон са ваздашњим старим пријатељима Инглеске, а тражио је пријатељство у онијех, који су вазда били криви непријатељи инглески, или у онијех који не могу бити ни од какве вајде Инглесима. Мјесто да је гледао гдје ће што пригратити за Инглеску, он је, зарад неке правичности, напустио и оно што је већ било у рукама Инглеа. Мјесто да још више народа зароби и подчини Инглеској, он се заузимао да подчини, мале и слабе народе приведи к слободи и самоставности. Цијелу дојаконску спољашњу политику Инглеске он је обрнуо наопаче, кад је изрекао ону гласовиту ријеч: да су колоније данас на терет Инглеској, и кад је за правац своје спољашње политике поставио начело: да се Инглеска има са свијем одрећи своје колонијалне политике.

То су велики гријеси које конзервативци пребацују Гледстону.

По благо провиђење хтјело је, да спасе Инглеску, и за то је послало њих на владу, лауде старог инглескога кова, праве ученике Паметових и Бикнесфидових, оригиналне представнике правца и мишљења Џон-Була.

Ех, да су они којом срећом ступили на владу одмах иза Бикнесфидових, да није дошло несретни Гледстон са својом човјечношћу, данас би Инглеска имала у шапу двије велике државе, од којих се једна зове Авганистан, друга богати Мисир.

Тако се жаље и вајкају данас конзервативци.

И они збиља данас мисле, да напаставе спољашњу политику Паметову и Бикнесфидову, т. ј. да освајају за Инглеску што се гдје може пригратити.

Прво им је на уму Авганистан и Мисир. Но овдје је врло тежак задатак, који стоји пред кабинетом Солзбријевим, много тежи него што се чини на први поглед. С једне стране везан је Солзбриј погодбама, које је Гледстон учинио с Русима; с друге стране везан је аспирацијама своје сопствене партије, од којих не смије ништа попустити, ако неће да изгуби њено повјерење. Према руској политици, која се одликује својим хладнокрвним, достојанственим и мирољубивим држањем, наурио је Солзбриј, бар до јесени, да се придржава такође мирољубиве политике, не у пето доба да учини све што је могуће, како би Инглеска што више користила изијела из овога спора, или како би бар смирјечила Русе да даље не напредују. Стога је Солзбриј већ у својој програмској бесједи од 18. Јула изјавио, да је прије свега нужно осигурати индијску границу од могуће навале, а с тога је неопходно нужно, да се подижу утврђења с ону страну границе.

Шта је Солзбриј под тијем утврђењима „с ону страну границе“ подразумијевао, то се најбоље види из његове бесједи на банкету у лорд-мера лондонског, гдје је изјавио, да Инглеска мора заузети Пинин-до.

Дакле већ „заузимање“, „окупација“, „освојење“, и већ како се зову те технички изрази из дипломатског рјечника Паметових и Бикнесфидових.

Шта хоће Солзбриј са тијем заузимањем Пинин-дола?

Ништа друго него да освоји кладац, који ће стратегијски бранити и заклањати гвоздени пут инглескиг товода из Индије у Авганистан, пут којим би онда инглеска војска могла чинити своје операције и продријети до Херата.

Из тога се види јасно колико је данашња влада инглеска на самом дјелу мирољубива. Кад се к томе дода још оно што је Черчил изјавио у парламенту о потпуној коју је влада инглеска у готовом погледу дала емиру

авганистанском, о хитној градњи речене железнице, о појачању стајаће војске индијске за 8500 момака и о образовању резерве од 22.700 урође-ника који су наоружани пушкама мартинкама, онда не треба већ ништа друго за објашњење начина, на који влада и глеска мисли бранити своје државе у Индији.

У Русији знају то врло добро, и за то се таме ни мало необмалују мирољубивим ријечима лорда Солзбрија. Листови руски који су нам стигли екаро, врло су ратоборни. Бесједа лорда Солзбрија још их је већма укњијенила у увјерењу, да Инглези данас хоће само времена да добију, како би се могли нити боље спремити за рат. Отуда у руском „Новом Времену“ ове ријечи, које ни мало не мирину на мир:

„Да ће скоро избројани бити дани мира, о томе се већ више нико не може сумњати. Нови лорд-мер лондонски даваће у Новембру ове године свечани објед. У то доба нада се маркиз Солзбри да ће побједити при изборима и да ће видјети на миру Русију и Инглеску једну поред друге. Ова изјава може бити да је помпрљиво дјелствено на инглеске бираче, по нас много више интересује питање, који ће обрт узети од њих између Инглеске и Русије послје избора, ако маркизу Солзбрију пође за руком, да свој положај на дуже вријеме осигура. Отворено нам изјављује данас маркиз Солзбри, да су нарочити политички разлози, који инглеску владу данас приморавају, да заузме резервисано држање. Шта ће то друго значити, него да ће та влада од Новембра мјесеца окренути други крај, и узде своје добро затегнути према Русији? Ако је пак заиста тако, какав разлог и какву вајду може Русија имати од тога, што ће још дуже чекати и дати Инглеској времена да се одмори и још боље спреми за рат?“

У том истом смислу, само још жешће, пише руски „Гражданин.“

Види се, да у Русији врло добро знају на чему су са кабинетом Солзбријевим. На сваки начин, и ако руски листови наваљују, нема изгледа да би могло доћи до рата прије Новембра, прије избора у Инглеској. Рука влада ће се од своје стране ствар „брикирати“, ако то не учини влада инглеска, а ова опет не може то да учини, јер није данас сигурна за свој опстанак и послје Новембра.

Тек то је изван сваке сумње, да данашња влада тјера политику са свјетом противну влади Гледстоновој, а по тој политици нема погодбе с Русијом, него само ако буде могуће, узмеће се Авганистан исто онако као што се и све друго узело нити по свом поријеклу није инглеско.

Нету ту политику освајања, само још отвореније и искреније, тјера данашња влада инглеска и у Мисиру. Нема ту ни разговора о напуштању

Мисира, о изласку из њега. А како би Солзбри могао оставити тако ма-стап залагај? Листови његови, истина, много зборе о томе како ће се признати суверенство султаново над Мисиром, говоре и о томе како ће се поштовати права која су велике силе стекле у Мисиру, али нема тога који не зна, да мисија Друмонда Волфа, који је већ на путу за Цариград, има са свијем други задатак и друге пијели. Солзбри просто хоће, да му влада турска помогне, да освоји Мисир за Инглеску. Инглеска нема за то довољно војника, а Турска нема довољно новца. Инглеска ће дати новца, Турска војнице, па ће се Мисир примирити и — доћи под Инглеску.

Питање је само, хоће ли Турска бити толико сметена, да својом крвљу помогне другоме освојити њену земљу.

Па је још и то питање, шта ће друге велике силе рећи на ову нову политику Инглеске у Мисиру, нарочито пак шта ће рећи Русија, јер, као што је познато, она није попустила у Мисиру ни самоме Гледстону, а камо да да би по уштала Солзбрију.

Треба ли Инглеској Цариград?

Један инглески дипломат — држи се да је то био сада већ покојни посланик инглески у Берлину Емитај — послао је у години 1875 својој влади један извјештај о ситуацији, вако ју је он схватио био на својим важним положају у пријестоници Немачке, гдје је познати гвоздени канцелар већ онда почео да дрма великом политиком. Тај дипломатски спис на-пио је сада на јануар у инглеском листу „Тјамсу“. Како је у њему доста којешта ваљно не само за оно доба него и за освјетљење данашње ситуације политичке, а нарочито за објашњење положаја између Русије и Инглеске, то ћемо и ми донјети у главном изводу тај дипломатски алат, заједно са коментаром, који му припада инглески лист „Спектејр“.

Ево га:

„Кнез Бисмарк — вели се ондје — боји се само двије силе: Русије и Француске. Ни једна ни друга нијесу за њега особито опасне када су осамљене, и ето га је његов задатак да спречи сваки савез између те двије државе. Да се ове двије државе сложе на заједничку акцију, прије свега је само тако могуће, када би се изнова разишло и тачно питање. Пошто се распаданје Турске и прије и послје никако не ће моћи отклонити, то се нити, какве политичке комбинације држи кнез Бисмарк у тој случају за вјероватне? Настаје ли једном катастрофа на Истоку, Инглеска ће морати да се рибори на одлучне кораке, како би могла одржати своје господство над Индијом. И тада ће морати у првом реду гл-дати, да себи обезбеди саобраћај са Индијом, а све остало долази према томе у циљу један; други ријечма: неопходно је нужно осигурати искључиву контролу над Мисиром, Суецким каналом и Еуфратском долином. Но у том случају Инглеска ће наћи на јаву опозицију од стране Француске и Русије, претих којих ће се имати да бори; против Француске е тога, што она жели да од Средоземнога мора по могућности створи француско море; а против Русије због њеног супарништва у Азији. И о сад се

кад би устребало, не би тешко било прећи преко њих.

Беше илатно најам у напријед за петнаест дана и дошло клауч.

— То је све добро, рече Клаудија, а сад брао на ноге, па у Париз.

Кад Ђорђе сађе у авлију да оседа свога коња, угледа неког младог кочијаша који упресаше коње у своја кола.

Тај се кочијаш звао Петар Дорје.

У своме фијакеру бр. 13, бјеше, да пред тијем, довео у Бриноа госпоњу Амди, Естер Дорје и савирицу њихову.

Фијакер се враћа празан у Париз. Ђорђе понуди кочијашу десет франка да га прегизе до вароши.

Млади прихвати с благодарношћу понуду, па сједе на своје мјесто и ошину.

Околом четири сата по подне, тога истога дана, Клаудија зачу кеш-ски тонот у авлији.

Она се примаче ка презору и не зачуди се ни мало кад познаде кочијаша, који у тај мах одјаша и предаде узду кр-марскоме момку. То бјеше главном терас-Сигисмунд.

Млади властелин пошто се извјести куда се иде к „васи“ Руко-Пасмо, упути се с мјеста тамо.

Клаудије црне обрве набрале се.

ИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

Фијакер бр. 13.

Први дио.

АВЕЉ И БЕРТА.

XXIX.

(Наставак).

— Докторе! — поче Клаудија, — ја знам да ће ускоро нека породица требати вашу помоћ. Жена свака при порођају на прагу је проба; а е живот дјетини о длаки виса... Ако мати умрије, на дјете се за ком, онда... око је за вас...

То рекавши стави на сто десет тил-заврзака.

Стари мелик не разумједе с мјеста ту глзну понуду, па чисто сумњање је ли то јак или сав.

Али умах чуђење његово претвори се у ерибу и гнушање.

Па, долазати чакмаку за вјеру зна-гарну, напери је и кифера из куће своје то подло чедање, које мислило да је он кадар тако неједно учинити и које се усуди да му то у очи рече.

Клаудија оде на Ђорђеју.

И ако не успе с том основом, — мислило она — остаје их још.

Најприје, требало је знати кад ће, од прилике, Естер позити. За то требало би с неким бити у споразуму, али госпа Амди немаше до једну савирицу, и та бјеше са свим јој олажа.

Клаудија не члону.

— Ми, ни го што, не можемо поћи из Бриноа прије него се дјете роди, — рече она Ђорђеју. — Пошто нам није могуће смаћи га, ред је барем да знамо у чије ће га руке предати.

— Дакле, — повричу Ђорђеје, — да останемо у овој несрећној крчи?

— То не!... Одмах јутрос, — јер, знаш, покоји је већ прошао, — ти ћеш најимати каку кућуцу у селу. Најми је и плати напријед за петнаест дана!

— Добро! Па онда?

— За тијем ћеш поћи у Париз...

— А рашта то?

— Да ми дозасем женске хладине. Одмах по твоме повратку, т. ј. кад се умрачи, ја ћу се преселити у ту кућу, нити најимати.

— А не би ти могла, за ово кратко вријеме, и с тијем мушким азијама пре-ћи се.

— Мога бих, ако ћу да не излазим из куће....

— А, као зашто да не излазим?

— За то што је сва прилика да ћу срести доктора Дорјеја по улицама Бриноа, а најослози у околини „виза“. Ако ме доктор види, познаће ме одмах, а то треба избјећи.

— Право имам.

— Ја увијек имам право, ти то знаш, драги Ђорђе... Навијени се, дакле, да елушати без поговора. Препирање сувишно је, пошто у најзадњу ред ти је да попустиш.

Завста Ђорђе бијаше покорио роб своје савјетнице дубазнице. Ако јој се кадгод опирао, то бјеше само онако на нагледу.

Поред тога, Клаудија знала је начин, којим ће га у ширину држати. Доста је било да му предочи његово очајано стање, и одмах би он оборио главу.

Како се раздани, марки Тур-Водје изађе из крчме „К бијеломе коњу“ и оде у село да гради кућу у најам.

Након сата поврати се да каже Клаудији како је нашао неки кућерак, а тај да је прилошен уз а вид што наше врт куће ужу-Плиме.

Оа прозора од те куће, кроз дурбин, може се видјети све у соби Естериној. А

намеће питање, да ли да Инглеска у тим приликама покуша да оруђем у руци постигне своју циљ, надвлађујући свога противника, или да ли да томе зрелости и заједничку операцију са Француском и Русијом, како би дошла до жељене циљеве. Претпостави ли се, да се између Француске и Русије закључи савез и то у тој циљеве, да се са Француску изопусте Елзе и Дотринген а са Русију Цариград, Инглеска би морала да бира једно од овог двога: или да заједнички оперира са Немачком и њеном пресумптивном савезником Аустро-Угарском; или да се придружи оним другим дијелом силама, одржавајући се бар у пријатељској неутралности. Као савезница Немачке Инглеска би имала да издржи ванредно дугу војну са Русијом у Азији и са Француском у свима дјеловима свијета; тим би драгоцјенства морала издати у тим приликама неутралност Инглеске остала дијелом силама. Инглеска, као неутрална држава, била је приморана по свој прилици сази да у неколико појача своју флоту у Источној и Средиземном мору, а Русија и Француска би у том случају по свој прилици радо пристајале да Инглеску за њену неутралност оставе одржавати руке у поседу Сујецког канала, Мисира и Египта. А Немачка че би могла ништа да наплати неутралној Инглеској. У Берлину су сада чврсто убјеђени, да Инглеска у том случају у свом добросавјесном интересу не би имала олакшања да се ријеша да пошљеду мисе екупојену и скоро безбавну алтернативу. Но такво ријешење долазило би сваким у сукоб са интересима Немачке. Немачкој не може аби у рачун, да Русија овлада Дунавом и да се утврди у Цариграду и о тога се Русија мора потишквати са Београдом и Индијом. Циљ немачке политике састоји се јавно у томе, да се Русија и Инглеска завађају у Азији једна против друге и да се интереси обје ове силе доведу међу собом у сукоб тако, да постане немогућом свака споразумна акција њихова у Јевропи. Русија не може покушавати, да у исто вријеме осигура себи земљишта и у Јевропи и у Азији и с тога свака руска акција у Азији ослабађа Јевропу а нарочито Немачку од притиска њеног источног сусједа.

Као што се види, вели један ау. уг. лист, овај дипломатски извјештај полази са претпоставке, да је Цариград за Инглеску изгубио скоро сваки значај, док на против Немачкој није она не може бити равнодушна судбина турке престонице. Навести ли Инглеска Цариград, она може да на тај начин стече пријатељство Русије, може да отклони даље загрожавање Индије а може да добије уз то и оне предјеле, који су јој потребни да осигура себи пут на исток. Но остане ли Инглеска и даље вјерна својој традиционалној колонијалној буде ли браќа и Цариград, ма да јој то не налажу њени материјални интереси, то ће Русија морати највише да покуша, да у Индији учини притисак на Инглеску, како би је ондје присилила на попустување у поседу Цариграда.

А „Спектатор“ овако се озиваје том извјештају:

У њему се највише указује, да је горњи дипломатски акт нисли баш некако прије по што ће се поново појавити источно питање у години 1875. Кнез Бисмарк изазвао се тада у занетим односима и с Француском и с Русијом; Русија је на кратко вријеме прије тога, бар како је онда изгледало, спречила нов напад Инглеске против Француске; то је био узрок отуђењу између те двије царевине; Ау-

стро-Угарска тада још не бјеше чврсто везана са Немачком.

Немачка је јавно стајала у оно доба усамљена. С тога је Инглеска у г. 1875, када се источно питање изнова покренуло, изазвала господарећи положај. Но кнез Бисмарк је ушао да издржа Бисмарк изазва тако јаче у своју мрежу, да се за кратко вријеме поклапа са свим промјенама. Немачкој дипломатији је пошло за руком, да Инглеску изложи против Русије; услед тога су се потпуно отуђиле ове царевине једна од друге, и Немачка је имала у томе свога брата. Кнез Бисмарк могаће Русију осигурати бар један дио од оних користи за које јој даваше права побједа неким оружјем, и могаће потпуно, коју су добијали планови Аустро-Угарске, стећи у Бечу вјернога савезника. Русија као и Аустро-Угарска бјеху тиме преруцене и Немачкој, док је Инглеска стајала са свим осамљена. Чувени тријумф, који је донела Бисмарку приликом, показало се чисто као побједа политичке кнеза Бисмарка и још је за Инглеску тежака партија, која се још и данас осјећа, и због тога „Спектатор“ долази тим поводом до закључка, да би у Инглеској требало једном да се упозна права вриједност Цариграда и да се обрачуна те вриједности осталим силама, који имају у томе стварна интереса, док се до јавно да друге владале кесене из патрије. Овако „Спектатор“.

Их тога се види, да и „Спектатор“ заступа мишљење зрело и паметно, да би Инглеска могла бити и без Цариграда, и да би за своје интересе најбоље учинила, кад би оставила Цариград Русија. Тијем би најбоље осигурала себи Индију.

Конференција српска у Будимпешти.

Срби посланици на угарском и хрватском сабору састали су се 22. по јуна, на позив посланика г. Александра Стојачковића, у Будимпешти, да се поразговоре о пословима предтојећег привредно-народног сабора и о изборима за тај сабор.

Срби, који су се овим поводом састали, припадају странци, која још нема правог свог имена, али заступа свакико умјереним правци и тежи за погодбом са јерархијом српског у Војводини и са данашњом главном њеном патријархом Анђелићем.

Како је ова конференција текла, о томе још не најбоље подробна извјештаја у српским листовима. „Наше Добра“, лист који очевидно заступа програм и начела странке на овој конференцији представља, доноси о тој преговорној овој кратка извјештај:

„Још немамо пространих извјештаја о конференцији земаљских посланика угарског и тројединачног сабора у Будимпешти, али још смо ни могли имати, пошто је на скупу први дан т. ј. у прошла понедјељак, на који је дан уречено посланицима рођашто, могло бити само у главном разговору о избору конгресних посланика и другим народним стварима. Ми од овога редовног извјештача додате још не добијемо гласа, али толико смо могли дознати, као што то и будимпештански мађарски и немачки листови потврђују, да је први дан 22. ов. мјес. (3. авг. по рим.) била само преговорница под предједничством г. Александра Стојачковића. У претконференцији, која је држала крајње веоно у гостионици код „инглеске кралице“ а по подне достављена на Стојачковићевом добру на Мартиновом брегату, било је само у опште поздрављивог разговора о томе, како да се удеси ствар за посланичке изборе. Прва конференција је нешто јаче, у уторник, те је изнети извјештај о оном, што је до сада свршено, а данас, у среду, доносиће се и да се нећ довести коначне одлуке. На конференцију

количину наредило да се не устала у Бринуа.

Кад бјеху пред кућом што је Ђорђе најмис, кола се усталило. Количина им преда неку кутлију од тарде артије и једну котарицу, цуну хљеба и вина, прима по не да прелоц пак обрнув кола, одјуре с мјеста патраг у Париа.

Ђорђе отвори кућу, умесе мали пртаг и запали свијећу.

Жена стаде да обилази кућу, у којој је требало прожигнети неколико дана.

По што очима омјери доњи сврат, за који јој не бјеше много стало, поне се уал још и стрме степенацие. — Праве мизанрске десте, — што вођаху на први под.

На томе поду бјеху двије спавале себе. Клаудија остави сједићу на трпезу, на отрча до прозора, разгину злате од пожућела платна, опточено црвеним мавесом, на загледа се кроз стакла.

Ђорђе јој бјеше право рекло. Стале је поглед дозирао у банту удовице Ружо-Павла, а кроз стакла, на којима не бјеше виђ лииња, виђаше се готичка „вила“.

Један прозор на дворну бјеше освјетљен; у соби гурале лампа а у одајци неки огач.

позвали су сви земаљски посланици и угарски и хрватско-слав. сабори, који дође споразума ради народног ствари уопште а посебно са јерархијом, у име које је, као што је познато, с патријарху посланицима да сусрет изишло. Но један од посланика народних бјеху у почетку протржи конференцију, а није ни жеога бити пошто су се они јавно трудили код владе, да се што скорије сазове конгрес. Како је сад конгрес на путу, наравно, ствар да се и сав договорно који припремити, да конгрес са у српској и савезним образом саврши своје послове. А биш да тај договор и наређена је та конференција. Како чујемо, сви посланици нареду дошли на конференцију пошто се неки оправдаше неким сметњама. Ни се патријарх није дошао, али не за то, што би он ми у чему био другачијег мишља него што прије бјеше о раду те конференције, којој је учествовао његовом договором и савезним тема, већ што је његова жеља, да посланици сами самостално и без каквог упућивања саврше започети посао. Али да је издржала потреба, он, као што нам је добро познато, не би жалово труда и шет поћи у престоницу, као што је чинио и досада. У осталом он је у најпријед обавио своје ствари, о којима ће бити разговора на конференцији. Толико за сада.

Програм, који су српски народни заступници на овој конференцији за српски народно-крхвени сабор саставили, гласи овако:

ПРОГРАМ

српских земаљских заступника у ствари српског народног привредног сабора.

Срб заступници на сабору краљевине Угарске и краљ. Хрватске и Славоније, радјећи непрекидно у правцу још прије циљених корака, а у смислу захључака својих у Будимпешти 23. Јануара т. г. и доцније државних конференција на томе: да се уреди одношаји, који су до сада сирепаљиви правили развојат српског народа у овој држави на поду народно-крхвени му аутономије, израдили су с једне стране на мјеродадном мјесу савиш српског народно-крхвеног сабора за дан 1. (13.) Септембра т. г. с друге пак отделили најважније сметње раду тога сабора.

Успјех саборског рада зависиће сада од личног му састава.

А пошто су међутим и одлуке јавних зборовца, државних у Загребу б., а у Сомбору 15. Јуна т. г. и тава само под досадашњег рада Срб народних заступника и захључака њихове конференције од 23. Јануара т. г. — па како је сад већ наступило и вријеме изборима посланика за предтојећу народно-крхвени сабор, те Срб заступници на споменутом државном и земаљском сабору изјављују, да ваља настојати за тим:

да се историјским развојком стечена и IX. зах. чланком угарског сабора 1868. уједињена народно-крхвена аутономија очува и обезбједи;

да се рад на предтојећем српском народно-крхвеном сабору предузме на основу правног континуитета;

да се према томе постојеће приврне, просвјетне и економије установе, у колико не би одговарале потребама српске православне цркве и народа, поправе, а недокончане доврше;

да се приликом расправе о уредби за избор митрополита и патријарха српског ујемче услови за очување права народа на слободан избор;

да се за побољшање материјалног стања српских свештеника и учитеља отпочети рад настава.

Још изјављују: да важност и свестича ове народне ствари захтјева од сваког свјесног родољуба српског, да при предстојећим изборима посланика за српски народно-крхвени сабор са своје стране поради на томе: да у сабор уђу ади по све спреми за овај озбиљан и тежак рад.

Кроз танушно завјесе, којима бјеху покривена стакла, виђаху се људски облици који се међаху по себи.

— Згодно, преагодно мјесто, — рече Клаудија, — само да ми је још дурбинич.

— Ево га! — рече Ђорђе, — узео сам га баш за тебе!...

— Ха, ти си се побринуо за све. Ја ти се диним!...

Немећу лавијекот брљуре, Клаудија издје меом заинадица прзор.

Госпа Амади, окићена драгим камоњем, — као каки златарски ћененак, — сјеђаше у великој пасл-паци, украј одаице. Она размахиаваше рукама и измишале гласом; видјело се да је јако загријана.

Херцег Сингмунд, ходаше неким корацима по себи.

Од једном херцег се устави пред доктором Лероје, на му стаде живо гољорити.

Након неколико тренутака, госпоња Амади даже се нагло са своје столице, а херцег и медики привакоше се ка кревету, на коме лежаше Естер.

— Срећа те сме овдје, — опали Клаудија, — нема сумње да ће брао родити.

Занета час се приминише.

У то име обавио даже што пређе имеа онда особа, да које ишли за да у лавијекот приликама које народног ствари на сабору бити од користи.

На конференцији Срб народних заступника, дошао у Будимпешти 22. и 23. Јуна (3. и 4. Авг.) 1868.

Александар Стојачковић, предједник.

Др. Јона и Ђурић, бележник.

Политички преглед.

У горњем делу Инглеског парламента, херцег Меабор, риђени брат министра за Индију, лорд Гидолфа Черчила, тражи је од Маркиза Солбрија обавишења о англиској ствари. Солбри му је одговорио. То што је изазва о стању преговора с Русијом, већ је доводио познато. Ново је у том одговору сажато то, што је без каквог олакшања сваким сву одговорност са руску владу због одговарања преговора, и што је рекао, да би влада инглеска пристада на њене уступке Русији, ако би влада руска пристаја, да и она иако призна своју средње-азијску границу. У том случају кабинет инглески не би се налазио принуђен, да линију својих пограничних утврђења највише поклаче. Из тога одговора маркиза Солбрија даје се међу линијама прочитати, да је њему главни циљ, за којим иде у азијском питању, у томе, да добије од Русије формалну обавезу, да она у средњој Азији не ће ићи највише преко границе, која буде одређена данашњим преговорима. Ако би се у том погледу, британска влада могла би се уздржити од освајања Кавказа, за које се очекивало већ слагалица с емаром. Тада би нестало и брига око зду-вањског кавказа.

„Само по себи разумије се, пали руско „Ново Вријеме“, да маркиз Солбри у томе тражи немогућности. Тражити од Русије, да она положи границе својим настанују у средњој Азији у то доба, када нас тој ствари још не доводи у непосредно сусједство са британским државама у Индији, значило би предлагати нашој влади то што Французи зову: „un marche de dupes“, особито кад се то тражи за отворену најау, да су Инглески добили ријеч од емира да могу доусти Кавххор. Преговори мђу Лондоном и Петроградом и могу узети такав правац. Русија може придужити те преговоре само на оном становишту, на којем су и отпочети, т. ј. на становишту пријатељства и савеза, а не погодног о пограничној линији, коју ће подржавати само докле, докле нас она догађаја не примора да пођемо даље. У осталом, још је много ранио да се већ сада поставља питање о становишту, на којем би преговори могли бити приведени и успјешном крају. Министарству Солбријеку изађе тега да докаже фактица, да ово има одређен изгледа на „договорност“, о којима је тако спокојно говорио маркиз Солбри на банкету докт. мјера лондонског, у одсуству лорда Рандолфа Черчила и герц. Славора Порскога, који би, без сумње, на то његово спокојство двоумно махали гаљом.“

Да ни у азијским круговима руским није поновло прихватања најава Солбријева у горњем делу парламента о англиском питању, види се из ових ријечи „Журнала де С. П.-т.“, органа руског министарства иностраних дјела:

„Ми не ћемо да се задржавамо код обавишења које је маркиз Солбри дао о томе, на којих се је принцип отавао ријешење здуљварског питања. Те принципе, ти узроци били су познати, и може се

Естер иригу да свакога забаве у срцу.

Њеноме кривку одго ори дјетиња плач.

Доктор, нагнут над болесницом, даже се и приказу дјететца, херцегу, који држаше од убуђена.

— Бог кам даде сина, господице — рече доктор.

На те ријечи, прамен радости сину у души његовој, али на брао бјезави подлазла радост, јер видје да је његова драга харучица у дошу стаљу.

Он погледа старог доктора. Овај га поведе у ближију одају и потврди херцеговој слутају.

Естер бјеше у опасности. — Могуће да ће и остати, али стари медики не јамчаше за то, нити се веле удаше у своју вјештину, него преноручи херцегу да доведе медику на гласу.

Херцег потече жустро, али на вратима се заустави и поврати се ка медику.

(Наставиће се.)

челности, да ће нове информације, које је влада руска нашла да нужно потражити гдје треба ради доуни својих обавиштаја, бити без затезања скоро послате. На тај начин дипломатско питање објасниће се кроз кратко вријеме. Сазнају даље тврди, да ипак влада у овој мах не намјерава зауимати стратегијске позиције у Авганистану, и да би то могао чинити не иначе, него у саразуму с емир-ом афганским, као независним владом. На то имамо примјетити, да независност Авганистана зависи од погодбе закључене између Русије и Инглиске, која данас сачињава основу преговора то се воде између те двије државе. Чим Инглиска хоће да посегне на целокупност и независност Авганистана, она тијем самим нарушава погодбу с Русијом и одакле дипломатски темељ преговорима који се данас воде између нас и Русије с разграничењу Русије с Авганистаном. Нада не би друго остајало него: или да се са свим прекину једностране преговори, или да се за њих потражи нова излазна тачка, која би била одговарајућа правом положају ствари у Средњој Азији.

Састали су се, као обично сваке године у ово доба, цар њемачки и цар аустријски у бањи Гагајну. Новине су пуно подобије извјештаја о појединосима тога састанка. Разумије се, да ипак чгаоце не могу заимати те појединости. Важије је знања, имају ли ти састанци каквога политичкога значаја. О томе нас одмах обавијештавају званични и полузванични органи с једне и с друге стране стереотипном фразом која се сваке године понавља: „овај је састанак само јем-са за утврђење јевропскога мира.“ Ч да не умишљамо обидно ту фразу, морамо примјетити, да тај мир стоји на врло тропишним ногама, ако се мора свакога де та подјемчавати новинама састанка.

Поводом овога састанка „Ново Вријеме“ пише: „Разумије се само од себе, да су се монарси морали разговарати међу собом о данашњем положају ствари јевропских и о том како ће се што боље окористити тијем положајем зарда интереса својих сопствених држава. Но тежио је замислити, да би ово савјетовање у данашњим приликама могло имати на каквога непосредног резултата. Империјатори Вилхелм и Фр. Јосиф састали су се у такво доба, које се најбоље карактерише тиме, што се не зна шта ће јутро шта ли вечер доијети. То је данас главни значај међународне политике. У Инглиској не зна се шта ће бити са данашњим кабинетом и да ли ће прекинути ову јесен; још се мање зна шта ће бити у Француској иза предстојећих избора, према се у Берлину надију, да ново представништво у Фр. и Руској неће нарушавати постојећих односа к Њемачкој. Остаје, истина, питање о споразуму постигнутом прошле године (на сирењинском састанку); ко у Берлину добро знају, да је још јавно зборити о томе и да кроз неколико недјеља предстоји, по свој прилици, други састанак, којем ће се прилаком размјена мисли у толико лакше извести, што ће министарство Салзбурга бити ослобођено од непогодне му парламентарне контроле, те ће, јамачно, јасније и искреније изказати праве своје намјере у афганским и мисирским питању.“

Безак „Преса“ јавља са својом поуздаво, да ће се ово подовише овога мјесеца у моравској вароши Кромјеру састати цар руски са царем аустријским, и да ће на том састанку осим министара спољних послова Гирса и Колюкија бити и аустријско-угарски министар-председник Тафел и Тиса. „Преса“ доноси већ и појединости о припремама за тај састанак. Остаје бочи листови стварају се да ће у оште бити тога састанка. У руским листовима не налазимо још ништа о томе, осим ако се горње рече. „Новога Времења“ не односе на тај састанак.

„Финансијска Република“ доноси подужу уводну чланак у којем објашњава, да који види да га је довела од најчистије личности, дакле да је истинит, а то је: да је Инглиска са Кином закључила уговор за обрану и напад још у ово доба кад је Француска с њом склопила уговор мира, и да сада влада инглиска око тога настојава, да склопи подобан уговор с Турском и отија Русије. На сваки начин — вели „Финансијска Република“ — на крају тога свог чланка — држимо да нам влада примјетити, да инглиско-кинеска савјетовница не може бити за нас опасна, јер је урањљива против Русије, а у интересу је обје ове силе да осигурају себи напу неутралност, дакле да не изазивају сукоб с њима, нити на даљем истоку нити оште у Јевропи. Ова дипломатска вавица мора ипак подстаћи, да се с обавреша осигурају будућност поседујемо ланашњим стањем мира, на да без склопљених, у ватери у осигурава наших држави.

ца на истоку, учинимо све што је нужно за наше појиничко и поморско ојачање на онима странама и да нашу колонијалну систему усавршимо.“

Велику улогу учинио је у Хрватској поступак бана у такзваној архиепископској ствари. Бан је то питање ријешити на престо тијем, што је заповиједио, да се тражена писма из хрватског земаљског архива предаду мађарској влади. То је и учињено. Бан је тако наредио, јер налага, да су та писма својина речене владе. Против тога устају сви опозициони листови хрватски, то траже да се с мјеста саопзе земаљски сабор и да се бан стави под оптужбу због овога поступка свога. И сами неки чланови од владиног странка као да нијесу задовољни са овим поступком Бановим, јер су јаски међу њима подијели своје оставке; тако а. пр. сам председник сабора Крстић, па и Миткачевић. Бан је нашо у Будимпешту, јамачно ради договора у овој ствари.

Домаће вијести.

ЦЕТИЊЕ, 3. Августа.

— Превјуче, на дан смрти блаженог, Кијаз Данила, који је прије 25 година поступи у Котор од убилачке руке, држан је у овд. св. обитељи парастос, на којем је чинодрјетвомом са свештенством представителни владика г. Митрофан, а присуствовали су: Њихова Високопство Кијаз и Кијазина са свјетским члановима високога владичућег дома, црногорски до-ст-јанственици, виши и нижи чиновници и народ.

— Јуче је прослављена на Цетињу двадесетогодишњица ступања на владу Његовог Високопства Кијаз Николе. Због жалости, у којој се свијетан двор налази, свештеници ова била је ограничена на богослужење и потом благодарње у овд. са-обитељи.

Црногорско Поморство.

Уцињ, 28. Јула. — Ове недјеље иза-ла смо ветрове од I, II и IV, четвртца, јаке, умјерене и лагунне, а за вријеме тишину, мало да не ведро, и мирно море.

Доједрише:

Шкуна при. „Скутарина“, тон. 150, кап. Усви Бог, из Тријешћа, празан. Траб. при. „Уда Верди“, тон. 27, кап. Омер Јусуф, из Бојане, крцат руза. Траб. при. „Велоче“, тон. 19, кап. Асман Сали, из Рибна, празан. Траб. тур. „Алах Берим“, тон. 39, кап. Асман Јусуф, из Обога, крцат рузе.

Траб. при. „Аврели“, тон. 18, кап. Фахри Мустафа, из Валово, крцат жита. Брац. при. „Белфоре“, тон. 4, кап. Мехмет Бужука, из Драча, крцат кофова. Брац. при. „Панагал“, тон. 5, кап. Али Брахим, из Бара, крцат соли. Брац. при. „Св. Никола“, тон. 9, кап. Асман Сали, из Драча, крцат жита. Брац. при. „Белфоре“, тон. 4, кап. Мехмет Бужука, из Бара, празан. Брац. при. „Душа Моја“, тон. 4, кап. Јосиф Јовановић, из Бара, празан. Брац. при. „Панагал“, тон. 5, кап. Али Брахим, из Бара, крцат соли. Брац. при. „Ристо Стојковић“, тон. 3, кап. Мустафа Ђафа, из Бојане, празан.

Брац. при. „Панагал“, тон. 5, кап. Али Брахим, из Бара, крцат соли.

Одједрише:

Траб. при. „Уда Верди“, тон. 27, кап. Омер Јусуф, из Тријешћа, крцат руза.

Траб. при. „Велоче“, тон. 19, кап. Асман Сали, из Драч, празан.

Траб. тур. „Алах Берим“, тон. 39, кап. Асман Јусуф, из Млетке, крцат рузе.

Шкуна тур. „Сефел Бахер“, тон. 81, кап. Тахир Јусуф, из Малу, крцат дрва.

Траб. при. „Аврели“, тон. 18, кап. Фахри Мустафа, из Драч, празан.

Брац. при. „Каварина“, тон. 5, кап. Али Мехмед, из Бојану, празан.

Барка при. „Белфоре“, тон. 4, кап. Мехмет Бужука, из Бара, крцат кофова.

Брац. при. „Св. Никола“, тон. 9, кап. Асман Сали, из Будву, крцат жита.

Брац. при. „Панагал“, тон. 5, кап. Али Брахим, из Бара, празан.

Брац. при. „Ристо Стојковић“, тон. 3, кап. Мустафа Ђафа, из Обога, крцат стурја.

Барка при. „Бел Фвор“, тон. 4, кап. Мехмет Бужука, из Бара, празан.

Брац. при. „Душа Моја“, тон. 4, кап. Јосиф Јовановић, из Бара, крцат ницуна.

Барка при. „Соломон“, тон. 1, кап. Алах Имамло, из Бара, крцат плоча.

Гаета при. „Вир Назар“, тон. 3, кап. Алах Асан, из Медону, празан. Брац. при. „Ристо Стојковић“, тон. 3, кап. Зубер Абдулах, из Бојану, празан.

Бар. 30. Јула. — Ове седмице има-досмо са свијетом марија времена г. ј. по подне марија вјетрић од I. квадранта а оста-до све тишина без вјетра, сјмо од свињ имамо средишњи вјетар источни, све једнако мирно море и ведро небо.

Барометар 76.

Стаје температура Феом. 25.

24. ов. м. дође из Тријешћа и Далма-ције пар. авс. уг. „Григорије“, тон. 587, кап. Бузине Метел.

Исти као обично рачиње своје опера-ције за ову луку и продужи ливину до Крфа.

28. ов. м. дође из Тријешћа траб. при. при. „Шехин Дерја“, тон. 35, кап. Оло Бег, крцат разне трговине за Уцињ и Обог.

Јучер крати се уредио из Крфа и Арбаије висиоменути пароброд „Гри-горије“, кап. Ђ. Метел, који искрца неко-лико путника и трговине за овдје и отиу-това у пренисато вријеме за Далмацију и Тријешће.

Телеграми „Гласа Црногорца“.

БЕЧ, 28. Јула. — Калноки ће поћи скоријем у Фарни, да учини посјету на неколико дана кнезу Бие-марку.

БЕРЛИН, 1. Августа. — „Нац. Цтг.“ јавља, да ће се по састанку на-ра руског са царем аустријским по свој прилици састати и цар њемачки са царем руским, али се још не зна гдје и кад.

ЛОНДОН, 2. Августа. — Пар-ламенат је закључен пријестомом бесје-дом, у којој се каже, да су одношаји са силама пријатељски. У слијед смр-ти Мехдијеве биће олакшан задатак да се успостави ред у Мисиру на те-мељу здравом. Преговори с Русијом завршиће се се скоријем уредбом за-довољавајућом. Влада настојава, да постави сјеверну и западну границу Индије у обрвобено стање, како би могла заштитавати благостање пода-ника индијских.

Књижевни огласи.

Изашао је 44. број

„ЗЕТЕ“

у којем се налази ово:

- 1) Руастем и Зораб. (Из Шах Наме). По пријезду Жуковскога од Сте-вана Л. Ивановића.
- 2) Гете и његова игродна свијест. П. Пине др. Лако Косић.
- 3) Ковач Вакула. Прича из ма-ђарског народног живота. Од Н. В. Го-гоља. Превео Н. Ковачевић.
- 4) Крatica. За Бранка. Пине Л. Т.
- 5) Књижевне вијести. Дру-штва.

„Зета“ лист за књижевност и по-уку, излази на Цетињу сваког четвртка на цијелој табаку.

Стаје за Црну Гору Аустро-Угарску Босну и Херцеговину: На годину 4 фр. — а. вр. На по године . . . 2 „ — „ На три мјесеца . . 1 „ — „ За све остале земље:

На годину . . 15 франка у злату На по године . . 8 „ — „ На три мјесеца 4 франка у злату.

Претплата из Црне Горе шаље се управо уредништву „Зете“ на Цетиње.

Претплата из Аустро-Угарске Босне и Херцеговине нека се ша-ље поштанском упутницом на г. Петра Рамадановића у Котор.

Претплата из Србије нека се шаље књијару Валожића у Биоград.

Из свијех тих крајева ко хоће може слати претплату управо на уредништво „Зете“, али ваља да само у глањеном до Цетиња писму.

Цетиње, 3. Августа 1885.

Уредништво „ЗЕТЕ“.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Господину Нику Рамадановићу, Будва — Став изаје за јавност, јер је често правител-природе. За то је не можемо примити у лист.

Број 425.

ОБЈАВА.

Министарство Финанције даваће 8. Августа 1885 на лиценцију препродавање со-ли новог контрата.

Контрат ће се дати ономе који се за најнижу цијену обвезе примати и продава-ти се у државне магацине на Цавницу, Ријеку и Вир.

Влада тражиће од поду-зача 300 наполеона кау-ције било у новцу или у сигурном јемству.

Они који би жељели ли-ценцирати морају се на го-реозначени рок пријавити у канцеларији министарства Финанције, гдје ће се дража-ти лиценција.

Цетиње, 12. Јула 1885.

Канцеларија МИНИСТ. ФИНАНЦИЈЕ.

ПОШТАРСКИ

ЉЕТНИ РАСПОРЕД

поласка и доласка пошта.

ДНЕВНА ПОШТА полази са Цетиња за Котор у недељу: предавање до 10 и по ура у јутро; у уторник: предавање до 10 и по ура у јутро; у четвртак: предавање до 10 и по ура у јутро.

Долazi из Котора, у уторник: разда-вање у 1 уру по по дне; у сриједу: раз-давање у 12 уру по дне; у четвртак: раз-давање у 7 уру по по дне; у петак: разда-вање у 6 уру по по дне, ако пароброд стигне на вријеме у Котор.

ДЕЛИЖАНЦА полази са Цетиња за Котор у четвртак, у 6 уру у утро, преда-вање у сриједу до 6 уру по по дне.

Долazi из Котора у четвртак у 8 уру по дне, раздавање у петак у 8 уру пред подне ДНЕВНА ПОШТА полази са Цетиња за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Уцињ у понедељник, сриједу и суботу, предавање до 11 и по ура у јутро.

Долazi с Ријеке, из Бара, с Данило-ваграда, из Никшића, из Подгорице и из Уциња у уторник, четвртак и недељу, раз-давање у 10 уру у јутро, ако пошта стигне на вријеме.

ДЕЛИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Уцињ у суботу, предавање у петак до 4 уру по по дне.

Долazi у уторник, раздавање у 10 уру пред по дне.

Канцеларија је сваки дан отворена од 8 уру до 12 у јутро и од 4 до 6 по по дне.

Цетиње, 1. Јуна 1884.

Управништво

Књ. црногорске поште.

ОГЛАСИ.

5000

ОСТАТАКА ОД ЧОХЕ

(3—4 м.) у свјема бојама за потпуно мушко одијело шаље под ривалеом, 1 остатак за ф. 5,

L. Storch in Brünn

Што се не донадне, прима се патрат без зацјерке.

Мостре шаљу се на приноселано 10 пош. у поштанским биљезима.

(44—52)

Личење Радикално

и БРЗО

свијех

БОЛЕСТИ ПЕРВОЗНИХ,

ЕНИЛЕНТИЧНИХ И ТАЈНИХ

по мојој сопственој методи.

Награда се не тржи напријед него кад волесник оздрави.

Др. проф. А. МАЛАСПИНА

члан многих учених друштава 106, Faubourg, St. Antoine 106. Paris

ЛЕКОВИ СЕ ДАЈУ ПРИКО ПИСМА.

(51—52)